بسم الله الرحمن الرحيم

ފެމިލީ ކޯޓު

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ފައިސަލާ ނަންބަރު: 1536/Fm-C/2022

ފައިސަލާގެ ބާވަތް: ވަރި ހުކުމަށް އެދި

މައްސަލަ އައިގޮތް: މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން

މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތް

(ނަމާއި، އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު އުނިކުރެވިފައި)

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް

(ނަމާއި، އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު އުނިކުރެވިފައި)

ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:

23 މުޙައްރަމް 1444

21 އޮގަސްޓް 2022

ނިމުނު ތާރީޚް:

19 ޞަފަރު 1444

15 ސެޕްޓެމްބަރު 2022

މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ:

މި މައްސަލައަކީ، (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް) އާއި (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކައިވެނިކުރުން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާ ދެމެދު ކައިވެނި ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ވަލީ ދިނުމަށް (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން)ގެ ބައްޕަ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް) އިންކާރުކުރާތީކަމަށް ބުނެ (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) އާއި (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކައިވެނިކުރުން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަން) އާ ދެމެދުގެ ކައިވެނި ހާލަތުގެ ވަލީއަކު ޢައްޔަންކުރުމަށް އެދި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ މައްޗަށް (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) ހުށަހަޅައިފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ޤަރާރުކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1. (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) އާއި (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކައިވެނިކުރުން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަން) އާ ދެމެދު ކައިވެނި ކުރުމަށް ވަލީ ދިނުމަށް (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން)ގެ ބައްޕަ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އިންކާރުކުރާކަމަށް ބުނެ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ މައްޗަށް (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) މައްސަލަ ހުށަހަޅައިފައިވާކަން.
2. މި މައްސަލައިގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ، (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) ގެ "އުފަން ދުވަހުގެ ސެޓްފިކެޓް"[1] އަށް ބަލާއިރު، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އަކީ މި (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ބައްޕަކަން އެނގެން އޮތްކަން.
3. ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅާން (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) އަށް ޝަރީޢަތުން ފުރުޞަތުދެއްވުމުން ހިނދު، (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) ބުނުއްވައިފައިވަނީ، (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) ހުށަހެޅި މައްސަލައަކީ، (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ބައްޕަ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)، (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) އާއި (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކައިވެނިކުރުން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް) އާ ދެމެދު ކައިވެނިކުރުމަށް ވަލީ ދިނުމަށް އިންކާރުކުރާތީ ވަލީ ނުދީގެން ވަލީހާޒިރުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅި މައްސަލައެއް ކަމަށާއި، ވަލީ ހާޒިރުކުރުމަށް އެދި އެތައް ފަހަރަކު ބައްޕަގެ ފޯނަށް ގުޅުމުންވެސް ބައްޕަ ފޯނަށް ޖަވާބުދީފައިނުވާ ކަމަށާއި، އަދި ވަލީ ހާޒިރުކުރުމަށް ބައްޕަގެ ގެއަށް މީހަކު ފޮނުވުމުން، އެއްވެސް ސަބަބެއް ނުދައްކާ، ވަލީ ނުދޭނެ ކަމަށް ބައްޕަ ބުނެ ވަލީދިނުން އިންކާރުކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، ބައްޕަ މިގޮތަށް ކަންތައް ކޮށްފައިވާތީ (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) ކައިވެނި ކުރުމަށްޓަކައި (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކައިވެނިކުރުން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަން)، ބައްޕައަށް ގުޅައި ވަލީއަށް އެދުމުންވެސް އެއްވެސް އެއްބަސްވުމަކަށް ނުވެ ބައްޕަ ވަލީ ދޭން ކަނޑައެޅިގެން ނުދޭ ކަމަށާއި، (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން) މީގެ ކުރިން ކައިވެންޏަށް ޢައްޔަންކުރާ ކަމަށާއި، އަދި ކައިވެންޏާއި ގުޅޭގޮތުން ބައްޕަ ގާތުގައި ނުހިމެނޭ ދެކޮޅު އެއްވެސް މައްސަލައެއް

[1] (ދަރިގެ ނަން) ޒިޔާރުގެ (ނަންބަރު) "އުފަން ދުވަހުގެ ސެޓްފިކެޓް" ގެ ކޮޕީ

ހުށަހަޅާފައިވާން ކަމަށާއި، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ބައްޕަގެ ފަރާތުން ވަލީ ދިނުމަށް އިންކާރުކޮށްފައިވާތީ (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) އެދުނީ ހާކިމުގެ ވަލީ ހަމަޖައްސަވައިދެއްވުން ކަމަށެވެ.[2]

4. މި މައްސަލައިގައި ޖަވާބުދާރީ ވުމަށްޓަކައި މައްސަލަ ރައްދުވާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އަށް ސަމަނު ފޮނުވުމުން ފުރުސަތުގައި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ޙާޟިރުވެފައިވާތީ، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ކައިވެނިކުރަން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް) އާ ކައިވެނިކުރުން ބޭނުންވާ ފަދަ ނޫން ކަމަށް ބުނެ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ މައްޗަށް (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް) ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައާ ގުޅިގެން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ދަންނަވާފައި، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) އަކީ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އަށް ލިބިފައިވާ 06 (ހައެއް) ކުދިންގެ ތެރެއިން ކުއްޖެއް ކަމަށާއި، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) އަކީ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ އުފަން ދަރިއެއް ކަމުގައިވީ ނަމަވެސް، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) އާއި އޭނާގެ މަންމަ އަދި ބާކީ ދިހަ ކުދިން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އާ ދުރުގައި ކަންތައް ކޮށްފައިވާ ގޮތުން އަމިއްލަ އެއްވެސް ގުޅުމެއް ބާއްވަން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ބޭނުންނުވާ ކަމަށާއި، އެ ކުދިން ވަނީ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އަށް ދިފާއިގެން އެ ކުދިންގެ މަންމައާ އެކުގައި މާލެއަށް ބަދަލުވެފައި ކަމަށާއި، އެއީ މީގެ 04 (ހަތަރެއް) ވަރަކަށް އަހަރު ކުރިން ކަމަށާއި، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ހުރިހާ ދަރިންނަށްވެސް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އާ ދުރުގައި ކަންތައްކޮށްފައިވީ ވަރަށް އިހްސާސްތެރިކަން ކަމަށާއި، އެ ކުދިންނަށް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ދަރިން ކަމުގައިވީ ނަމަވެސް އެއިން އެއްވެސް ކުއްޖަކާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް މިހާރު ނެތް ކަމަށާއި، އަދި އެއްވެސް ގުޅުމެއް އެއިން ކުއްޖަކާއެކު ބާއްވަންވެސް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ބޭނުންނުވާ ކަމަށާއި، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) ކޮންމެ މީހަކާ ކައިވެނި ކުރިޔަސް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އަށް ފަރަގެއް ނުވާ ކަމަށާއި، ނަމަވެސް ކައިވެނި ކުރުން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ވަލީ ނުދޭނެ ކަމަށެވެ. (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން)، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ކައިވެނިކުރަން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަން) ކިޔާ ކޮންމެ ކައިވެނި ކުރުން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ވަލީ ނުދޭނެ ކަމަށް ބުނާ ހަމައެކަނި ސަބަބަކީ (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) އާއި އޭނާގެ މަންމަ އަދި ބާކީ ދިހަ ކުދިން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އާ ދުރުގައި ކަންތައްކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަމަށާއި، އެހެން އެހެން އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތް ކަމަށެވެ.[3]

5. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައާމެދު ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ބެލުމުން ހިނދު، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

5.1 ކައިވެނިކުރުން އެދޭ އަންހެނާގެ ވަލީވެރިޔާ މަޢްލޫމް ސަބަބެއްނެތި ވަލީ ދިނުމަށް މަނާވެގަނެފައިވާނަމަ، އެ ކައިވެނީގައި ކުރާނީ ހާކިމުގެ ވަލީ ދިނުމަށްކަން އާއިލާއާބެހޭ ޤާނޫނު[4]ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމާއި،

[2] 31 މާރިޗު 2022 ދުވަހު (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން)ޝަރީޢަތަށް ދީފައިވާ ބަޔާން
[3] 31 މާރިޗު 2022 ދުވަހު (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން)ޝަރީޢަތަށް ދީފައިވާ ބަޔާން
[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2000

ފެމިލީ ކޯޓު، ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑް މަގު | ފޯން: 3325502 | އީމެއިލް: info@familycourt.gov.mv | ވެބްސައިޓް: www.familycourt.gov.mv

5.2 ވަލީވެރިޔާ ވަލީކަމުދީގެން އަންހެނުންދިޔާ ހުރަހަކާ މައްސަލަތަކުގައި ވަލީވެރިޔާ ވަލީ ދީނުމަކީ އިންސާފު ކުރަނީ މަޤްބޫލު އުޞޫލެއް ނޫންކަމަކަށް ޝަރީޢަތަށް ފެނިއްޖެނަމަ، ހާކިމުގެ ވަލީކަމަށް ކާވިންކޮށްދިނުމަށް ކަމަށް އާއިލާއާބެހޭ ގަވާއިދު[5]ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމުން،

5.3 (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) އާއި (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ކައިވެނިކުރަން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަން) އާ ދެމެދުން ކައިވެނި ކުރުމަށް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ވަލީ ދޭން އިންކާރުކޮށް ވަލީދޭން ބޭނުންނުވާ ހަމައެކަނި ސަބަބަކީ (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) އާއި އޭނާގެ މަންމަ އަދި ބައްޕަ މެދު ކުރިން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އާ ދެމެދުގައި ކަންތައްތަކެއްކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަމަށް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބުނެފައިވާއިރު، ވަލީދިނުމަށް އިންކާރުކުރުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސަބަބަކީ ވަލީދިނުމަށް އިންކާރުކުރަން މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ކަމަށް ޝަރީޢަތަށް ފެނިފައިނުވާތީއެވެ.

6. މި ދަޢުވާ ހިންގުމަށްޓަކައި 2022 ސެޕްޓެންބަރު 14 ވަނަ ދުވަހުގެ 12:00 އަށް ކޯޓަށް ހާޟިރުވުމަށް އެންގުމުގެ އަމުރު މައްސަލަ ރައްދުވާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އަށް މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު: B8/2022/1159 "ކޯޓަށް ހާޟިރުވުމުގެ އަމުރު" ފޮނުވުމުން، އަމުރާ ހަވާލުވެ ހާޟިރުވުމަށްޓަކައި އާއި، 2022 ސެޕްޓެންބަރު 15 ވަނަ ދުވަހުގެ 11:00 އަށް ކޯޓަށް ހާޟިރުވުމަށް އެންގުމުގެ އަމުރު (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) އަށް މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު: B8/2022/1199 "ކޯޓަށް ހާޟިރުވުމުގެ އަމުރު" ފޮނުވުމުން، އަމުރާ ހަވާލުވުމަށް އިންކާރުކޮށް، އަމުރުގައިވާ ތާރީޚުގައި ގަޑިއަށް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ކޯޓަށް ހާޟިރުވުމަށްޓަކައި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ޣައިރު ހާޟިރުގައި މި މައްސަލަ ހިންގާފައިވާކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

[5] ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2022/R-99

ފެމިލީ ކޯޓު، ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑް މަގު | ފޯނު: 3325502، | އީމެއިލް: info@familycourt.gov.mv | ވެބްސައިޓް: www.familycourt.gov.mv

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) އާއި (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ކައިވެނިކުރަން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) އާ ދެމެދުން ކައިވެނި ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ވަލީ ދިނުމަށް (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ބައްޕަ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) އިންކާރުކުރަނީ މަޤްބޫލު ސަބަބެއް އޮވެގެން ނޫންކަން މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން އެނގެން އޮތުމާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 4/2000 (އާއިލާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2022/R-99 (އާއިލާއާބެހޭ ގަވާއިދު) ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މިއަދު (15 ސެޕްޓެންބަރު 2022) އިން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް) އާއި (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ކައިވެނިކުރަން އެދޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް) އާ ދެމެދުން ކައިވެނިކުރުމަށް އެދި، (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ދުރުމުގައި ކަމާބެހޭ ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ ޝަރުޢީ ވަލީއަކު މި ކައިވެނިކޮށްދިނުމަށް އަންގައި، މިގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމްކޮށް، މި މައްސަލަ ރައްދުވާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން) ގެ ޙައްޤު ބާޠިލުކުރައްވައި މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ނިޔާކަށްވެރިޔާ

ޤާޟީ މައިޝާ ޙުސްނު ސަމީރު

ފެމިލީ ކޯޓު، ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑް މަގު | ފޯން: 3325502، | އީމެއިލް: info@familycourt.gov.mv | ވެބްސައިޓް: www.familycourt.gov.mv